

4. Gaiak: Sereku IR multukoan

4.1 Sereku. Sereken itzerak.

izan bedi $\{a_n\}$ seregida. Hurbun bere gai gutxiak batuta da.
(possible da da?)

Batutakorrak

$$S_1 = a_1$$

$$S_2 = a_1 + a_2$$

$$S_3 = a_1 + a_2 + a_3$$

\vdots

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$$

Falta direnak

$$R_1 = a_2 + a_3 + a_4 + \dots$$

$$R_2 = a_3 + a_4 + \dots$$

$$R_3 = a_4 + \dots$$

\vdots

$$R_n = a_{n+1} + a_{n+2} + \dots$$

Batura osoa partekatu $\{S_n\}$ seregaren limiten kalkulatu behar da dugu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (a_1 + a_2 + \dots + a_n) = a_1 + a_2 + \dots + a_n + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} a_n$$

Hori infinitu batuta dizen batuketak da.

1) Definitioak

$\{a_n\} \subset \mathbb{R}$ seregida bat emanik, bere gai gutxiak batuketari $(a_1 + a_2 + \dots + a_n + \dots)$

senea deitzen eta $\sum_n a_n$ idatzizko dugu.

→ a_n : seregaren gai ordurak da.

→ S_n : $a_1 + a_2 + \dots + a_n$ batura partekala da.

→ R_n : $a_{n+1} + a_{n+2} + \dots$ n hondarria da.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seregaren batura da eta honela kalkulatzeko dugu.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \sum_{n=1}^{\infty} a_n$$

Oharra! sereken arazak bi dira:

* a_n gai ordurak etenguz, seregaren abera etengutzea.

* Sereku batura pinitua bada, kalkulatzeko.

2) Adibidea

$$\{1\} \text{ seregida, } \sum_n 1 = 1 + 1 + 1 + \dots = ?$$

$$\left\{\frac{1}{n}\right\} \text{ seregida, } \sum_n \frac{1}{n} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots = ?$$

$$\left\{\frac{1}{2^{n-1}}\right\} \text{ seregida, } \sum_n \frac{1}{2^{n-1}} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots = ?$$

$$\left\{\frac{(-1)^{n-1}}{n}\right\} \text{ seregida, } \sum_n \frac{(-1)^{n-1}}{n} = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots = ?$$

$$\{(-1)^{n-1}\} \text{ seregida, } \sum (-1)^{n-1} =$$

3) Definiția

\sum_n seria convergentă, divergentă edo oscilantă de la batuta partizilor $\{s_n\}$ se găsesc convergentă, divergentă edo oscilantă de asemenea, horenet horenet.

Horenet esen nahi du:

- Seria convergentă de asemenea, batuta finitua duela.
- Seria divergentă de asemenea, batuta infinitua duela.
- Seria oscilantă de asemenea, et duela batutarii.

4) Activitatea

Serie geometrice

$a_n = a \cdot r^{n-1}$ găsesc ordonata de asemenea serie geometrice de asemenea, $a \neq 0$ et $r \in \mathbb{R}$ itari. r batuta serie geometrice de asemenea.

$$\sum_n a \cdot r^{n-1} = a + ar + ar^2 + \dots$$

n batuta partizilor hore du: $s_n = a + ar + \dots + ar^{n-1} = \begin{cases} \frac{a(1-r^n)}{1-r} & r \neq 1 \\ na & r = 1 \end{cases}$

orent, $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n$ horebatutarii de asemenea r-rent arenta:

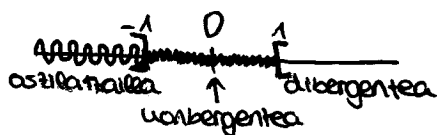
(1) $r < -1$ de asemenea, $\nexists \lim_{n \rightarrow \infty} r^n \Rightarrow \nexists \lim_{n \rightarrow \infty} s_n \Rightarrow \sum_n ar^{n-1}$ oscilantă de asemenea.

(2) $r = -1$ de asemenea, $\nexists \lim_{n \rightarrow \infty} r^n \Rightarrow \nexists \lim_{n \rightarrow \infty} s_n \Rightarrow \sum_n a(-1)^{n-1}$ oscilantă de asemenea.

(3) $|r| < 1$ de asemenea, $\lim_{n \rightarrow \infty} r^n = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} s_n = \frac{a}{1-r} \Rightarrow \sum_n ar^{n-1}$ convergentă de asemenea batuta $\sum_n ar^{n-1} = \frac{a}{1-r}$ de asemenea.

(4) $r = 1$ de asemenea, $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n = \lim_{n \rightarrow \infty} na = \infty \Rightarrow \sum_n a(1)^{n-1}$ divergentă de asemenea.

(5) $r > 1$ de asemenea, $\lim_{n \rightarrow \infty} r^n = \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} s_n = \infty \Rightarrow \sum_n ar^{n-1}$ divergentă de asemenea.

5) Activitatea (2) Activitatea

$\sum_n \frac{1}{2^{n-1}}$, $a=1$, $(r=\frac{1}{2})$ convergentă et $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^{n-1}} = \frac{1}{1-\frac{1}{2}} = 2$

$\sum_n (-1)^{n-1}$, $a=1$, $(r=-1)$ oscilantă de asemenea et du batutarii

$\sum_n 1$, $a=1$, $(r=1)$ divergentă, $\sum_{n=1}^{\infty} 1 = \infty$

6) Teorema: Cauchy-ren irizpidea serieetarako.

$\sum_n a_n$ seriea konbergentea baldin eta soilik baldin hau betetzen du:

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0(\varepsilon) \in \mathbb{N} / \forall p, q \geq n_0(\varepsilon) \quad |s_q - s_p| = |a_{p+1} + a_{p+2} + \dots + a_q| < \varepsilon$$

7) Urolarioa (ondorioa)

$\sum_n a_n$ seriea konbergentea bada, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ izango da.

(erabilera: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ bada $\Rightarrow \sum_n a_n$ ezin da konbergentea izan)

8) Urolarioa

$\sum_n a_n$ konbergentea da baldin eta soilik baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} R_n = 0$ bada.

9) Adibidea (2) Adibidea

$\sum_n 1$ eta $\lim_{n \rightarrow \infty} 1 = 1 \neq 0 \Rightarrow \sum_n 1$ ez da konbergentea.

$\sum_n (-1)^{n+1}$ eta $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n+1}$ ez da konbergentea.

$\sum_n \frac{1}{n}$ serie harmonikoa da; eta du Cauchyren baldintza betetzen (6) Teorema) bera eta da konbergentea; hala ere $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$ da. KONTUT!

4.2 Gai positiboko serieak

4.2.1 Definizioa eta propietateak

10) Adibidea

$\sum_n a_n$ seriea gai positiboko seriea da $\forall n \geq n_0 \quad a_n > 0$ bada.

11) Propietateak

(1) Batura partitiboa $\{s_n\}$ segida hertatu geroa da.

(2) $\sum a_n$ seriea konbergentea edo dibergentea da, baita eta azterkagarria.

(3) Ervorte-legea: $\sum_n a_n$ seriearen itiera eta batura et dira aldatzen ondot ondoko gaien taldeen ordez bere batura jartzen badugu.

(4) Banatze-legea: $\sum_n a_n$ seriearen itiera eta da aldatzen bere gai gutxiak $\lambda \neq 0$ konstante batetik biderkatzen baditugu. Horret gain, $\sum_n a_n = a$ bada $\sum_n \lambda a_n = \lambda \sum_n a_n = \lambda a$ da.

(5) Trinkutze-legea: $\sum_n a_n$ serieak bere gaien edozein berrordenatze orantzen du itiera eta batura orantzu gabe.

4.2.2 Comparațiile între serii ordonate

13) Definiții

a) $\sum_n b_n$ seriea $\sum_n a_n$ seriei este majorantă dacă $\forall n \geq n_0 \quad a_n \leq b_n$ b.d.a.

b) $\sum_n b_n$ seriea $\sum_n a_n$ seriei este minorantă dacă $\forall n \geq n_0 \quad b_n \leq a_n$ b.d.a.

14) Teorema: comparațiile între serii ordonate (K10)

1. $\sum_n a_n$ seriea este majorantă convergentă b.d.a. anăriten b.d.u., $\sum_n a_n$ seriea este convergentă itango d.a.

2. $\sum_n a_n$ seriea este minorantă divergentă b.d.a. anăriten b.d.u., $\sum_n a_n$ seriea este divergentă itango d.a.

15) Aplicații

Serie armonice ordonată

$a_n = \frac{1}{n^\alpha}$, $\alpha > 0$, găsi ordonarea unei seriei serie armonice ordonată d.a.

$$\sum_n \frac{1}{n^\alpha} = \frac{1}{1^\alpha} + \frac{1}{2^\alpha} + \frac{1}{3^\alpha} + \dots$$

(1) $\alpha = 1$ dănean, $\sum_n \frac{1}{n}$ serie armonice d.a., b.d.b.d.u. et d.e.la convergentă

(9) Adică d.a.) găsi pozitivă dănean, divergentă d.a.

(2) $0 < \alpha < 1$ dănean, $n^\alpha < n^1 = n$ b.d.b.d.u. d.a. et d.e.la hărti $\frac{1}{n} < \frac{1}{n^\alpha}$ a.d.b.d.u. d.a.

Hărti, $\sum_n \frac{1}{n}$ seriea $\sum_n \frac{1}{n^\alpha}$ serie armonice ordonată serie minorantă et d.e.la divergentă d.a.

Ordănează, $\sum_n \frac{1}{n^\alpha}$ et d.e.la divergentă d.a., K10-2. arăbăra.

(3) $\alpha > 1$ dănean, $\sum_n \frac{1}{n^\alpha} = 1 + \frac{1}{2^\alpha} + \frac{1}{3^\alpha} + \frac{1}{4^\alpha} + \dots + \frac{1}{7^\alpha} + \frac{1}{8^\alpha} + \dots + \frac{1}{15^\alpha} + \dots \leq$ (majorantă)

$$\leq 1 + \frac{1}{2^{\alpha-1}} + \frac{1}{2^{\alpha-1}} + \frac{1}{4^{\alpha-1}} + \dots + \frac{1}{4^{\alpha-1}} + \frac{1}{8^{\alpha-1}} + \dots + \frac{1}{8^{\alpha-1}} + \dots = \text{(ekvante legat)}$$

$$= 1 + \frac{2}{2^{\alpha-1}} + \frac{4}{4^{\alpha-1}} + \frac{8}{8^{\alpha-1}} + \dots = 1 + \frac{1}{2^{\alpha-1}} + \frac{1}{4^{\alpha-1}} + \frac{1}{8^{\alpha-1}} + \dots =$$

$$= 1 + \frac{1}{(2^{\alpha-1})} + \frac{1}{(2^{\alpha-1})} + \frac{1}{(2^{\alpha-1})} + \dots = \sum_n \left(\frac{1}{2^{\alpha-1}}\right)^{n-1} *$$

$$1 < \alpha \Rightarrow 0 < \alpha - 1 \Rightarrow 2^0 < 2^{\alpha-1} \Rightarrow 1 < 2^{\alpha-1} \Rightarrow \frac{1}{2^{\alpha-1}} < 1$$

Ordănează, $\sum_n \frac{1}{n^\alpha}$ seriea $\sum_n \left(\frac{1}{2^{\alpha-1}}\right)^{n-1}$ serie majorantă convergentă anăriten dănean, $\sum_n \frac{1}{n^\alpha}$ et d.e.la convergentă d.a., K10-1. arăbăra.

16) Korolaria

non bitzet $\sum_n a_n$ eta $\sum_n b_n$ serieak

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = l \neq 0$ bada, $\sum_n a_n$ eta $\sum_n b_n$ serieak itiera bera dute.

$l=1$ denean, $\{a_n\} \sim \{b_n\}$ izango dira, beraz, segida baliatzaile algoritmoen serieak itiera bereak dira.

17) Adibidea

$\sum_n \frac{1}{n^2-n+1}$ seriearen itiera determinatuko dugu

$\left\{ \frac{1}{n^2-n+1} \right\} \sim \left\{ \frac{1}{n^2} \right\} \Rightarrow \sum_n \frac{1}{n^2-n+1}$ eta $\sum_n \frac{1}{n^2}$ itiera bereak izango dira.

$\sum_n \frac{1}{n^\alpha}$ serie harmoniko orokorra da eta $\alpha=2 > 1$ denez, konbergentea izango da eta, beraz, $\sum_n \frac{1}{n^2-n+1}$ ere konbergentea izango da.

4.2.3 Klaren aplikazioak

18) Teorema: Cauchy-ren edo erroren irizpidea

$\sum_n a_n$ seriea emanik, $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = l$ bada,

$l < 1$ bada, a_n konbergentea da.

$l > 1$ bada, a_n dibergentea da.

$l=1$ denean, zehantza ez da erabakitzen.

19) Teorema: D'Alembert-en edo zatiduren irizpidea

$\sum_n a_n$ seriea emanik, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = l$ bada,

$l < 1$ bada, a_n konbergentea da.

$l > 1$ bada, a_n dibergentea da.

$l=1$ denean, zehantza ez da erabakitzen.

20) Teorema: Raabe-ren irizpidea

$\sum_n a_n$ seriea emanik, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = 1$ denean,

$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = l$ bada,

$l > 1$ denean, seriea konbergentea da.

$l < 1$ denean, seriea dibergentea da.

$l=1$ denean, zehantza ez da erabakitzen.

21) Adibidea

Azter dezagun $\sum_n \frac{a^n n}{b^n}$ seriearen itiera, $a, b > 0$ itanik.

Cauchy-ren irizpidea erabiliz,

$$a_n = \frac{a^n n}{b^n} \Rightarrow \sqrt[n]{a_n} = \frac{a}{b} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a}{b} = \frac{a}{b}$$

$\frac{1}{b} < 1$ oder $b > 1$ dann, $\sum_n \frac{a^{n \cdot n}}{b^n}$ konvergiert da

$1 < \frac{1}{b}$ edo $b < 1$ denean, $\sum_n \frac{a^n n}{b^n}$ divergentea da.

D'Alembert-en izpiele erabiliz

$b=1$ deneben, $\sum_n a^{nn}$ seneca dugu

$$a_n = a^{\ln n} \Rightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{a^{\ln(n+1)}}{a^{\ln n}} = a^{\ln(n+1) - \ln n} = a^{\ln\left(\frac{n+1}{n}\right)}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} a^{\frac{n+1}{n}} = 1, \text{ talantza kasu da.}$$

Rechen- und Interpretierbarkeit

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n(1 - \frac{a^{n+1}}{a^n}) = \lim_{n \rightarrow \infty} n(1 - a^{\ln(\frac{n+1}{n})}) \sim \lim_{n \rightarrow \infty} -n(\ln a^{\ln(\frac{n+1}{n})}) = \lim_{n \rightarrow \infty} -n \cdot \ln(\frac{n+1}{n}) \cdot \ln a \sim$$

$$\sim \lim_{n \rightarrow \infty} -n \cdot \frac{1}{n} \cdot \ln a = -\ln a = \ln \frac{1}{a}$$

in $\frac{1}{a} > 1$ oder $a < \frac{1}{e}$ dann, $\sum_n a^{2^n}$ konvergiert da

en $\frac{1}{a} < 1$ es ob $a > \frac{1}{e}$ donde, $\sum_n a^{n^n}$ divergente da.

ln $\frac{1}{a} = 1$ also $a = \frac{1}{e}$ annehmen, Zählzeit von da.

Buna, $a = \frac{1}{e}$ deoarece, $\sum_n \left(\frac{1}{e}\right)^{enn} = \sum_n \frac{1}{e^{enn}} = \sum_n \frac{1}{n}$ seria divergenta (serie armonica),
divergenta dea.

4.2.4 Serien batura wurbildu

Seriesen batuta hurbilduta kalkulatu eta bi emaitzaoren oinarritutako gara:

① $\forall n \quad \sum_{n=1}^{\infty} a_n = S_n + R_n = S$
 batura eroreca
 horribilior

② "3) Cauchy": $\sum_n a_n$ konvergent $\Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} R_n = 0$ ($\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} / \forall n \geq n_0 \quad |R_n| < \varepsilon$)

Honetan dinarritut bi problema mota ebatzitu ditugu:

1. u eleguna da, wots, Su eleguna da, Ru barnatu behar dugu.
2. u ezeguna da, baina Ru eleguna da, u lortzeko behar dugu.

(4. Anketu brilo formula)

23) Adibidea

$$\sum_n \frac{300}{n^n} \text{ sarea emanatu, } R_3 \text{ berrazatu dugu.}$$

1. Erroaren irizpidea (Cauchy)

Ⓐ Gai positiboko seriea denet, erroaren irizpidea erabil dezakegu.

$$a_n = \frac{300}{n^n} \Rightarrow \sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{\frac{300}{n^n}} = \frac{\sqrt[n]{300}}{n}; \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{300}}{n} = 0 < 1, \text{ konb.}$$

Ⓑ Noratu hurbiltzen da $\frac{\sqrt[n]{300}}{n}$ limitera?

$$\forall n \quad \frac{\sqrt[n]{300}}{n} > 0 \text{ beraz, 2. kasu gauke.}$$

Ⓒ $\sqrt[k]{a_k}$ kalkulatu behar dugu

$$k=3 \text{ denet, } \sqrt[k]{a_k} = \sqrt[3]{a_3} = \frac{\sqrt[3]{300}}{3} = 2.23 > 1, \text{ beraz 2.(b) kasu gauke.}$$

$$j=4 \text{ bada } \sqrt[4]{a_4} = \frac{\sqrt[4]{300}}{4} = 1.04 > 1; \text{ et du balio}$$

$$j=5 \text{ bada } \sqrt[5]{a_5} = \frac{\sqrt[5]{300}}{5} = 0.62 < 1, \text{ beraz } j=5 \text{ da.}$$

$$R_3 \leq \underbrace{a_4 + a_5}_{\text{seraren gailurak!}} + \underbrace{\frac{(\sqrt[5]{a_5})^6}{1 - \sqrt[5]{a_5}}}_{\sqrt[k]{a_k} \rightarrow \text{Ⓒ}} = \frac{300}{4^4} + \frac{300}{5^5} + \frac{0.62^6}{1 - 0.62} = 1.428 - \text{ko erroa}$$

2. zatiduraren irizpidea (D'Alembert)

Ⓐ G.P.S. denet, zatiduraren irizpidea erabil dezakegu

$$a_n = \frac{300}{n^n} \Rightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{\frac{300}{(n+1)^{n+1}}}{\frac{300}{n^n}} = \frac{n^n}{(n+1)^{n+1}} = \left(\frac{n}{n+1}\right)^n \frac{1}{n+1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1}\right)^n \frac{1}{n+1} = 0 < 1 \text{ denet konbergentia rango da}$$

Ⓑ $\forall n \quad \frac{n^n}{(n+1)^{n+1}} > 0$, beraz, 2. kasu gauke.

Ⓒ $\frac{a_{k+1}}{a_k}$ kalkulatu behar dugu

$$k=3 \text{ denet, } \frac{a_{k+1}}{a_k} = \frac{a_4}{a_3} = \frac{3^3}{4^4} = 0.1 < 1, \text{ beraz 2.(a) kasu gauke.}$$

$$R_3 \leq \frac{a_3 a_4}{a_3 - a_4} = \frac{\frac{300}{3^3} \cdot \frac{300}{4^4}}{\frac{300}{3^3} - \frac{300}{4^4}} = 1.31 - \text{ko erroa}$$

4.3 Serie alternatiboak

25) Definitioa

izen badi $\{a_n\}$ segida, non $\forall n \geq n_0$ $a_n > 0$ baita:

$\sum_n (-1)^{n-1} a_n$ serie alternatibua deritza.

$$\sum_n (-1)^{n-1} = a_1 - a_2 + a_3 - a_4 + a_5 - \dots$$

Oharra: $\{a_n\}$ segidaren gaiak positiboak dira $\forall n \geq n_0$, baina $\sum_n (-1)^{n-1} a_n$ seriearen gaiak positiboak eta negatiboak dira txandakatuak $\forall n \geq n_0$

26) Teorema: Leibniz-en irizpidea

izen badi $\sum_n (-1)^{n-1} a_n$ serie alternatibua $\{a_n\}$ monotono beherakorra bada eta $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ bada, $\sum_n (-1)^{n-1} a_n$ seriea konbergentea izango da.

27) Adibidea

$\sum_n \frac{(-1)^{n-1}}{n}$ serie alternatibua izanda $a_n = \frac{1}{n} > 0$ monotono beherakorra da eta $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$ da. Leibniz-en irizpidearen arabera $\sum_n \frac{(-1)^{n-1}}{n}$ seriea konbergentea da.

Oharra: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ baita, $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n-1} a_n$ ez dagoela existituko, beraz ezin da konbergentea izan.

• Errorearen kargapena

$$\sum_n (-1)^{n-1} a_n \text{ serie alternatibua } |R_n| < a_{n+1}$$

SERIEALU

1) Geometrikoak

$$a_n = a \cdot r^{n-1}$$

2) Gai positibetako serieak

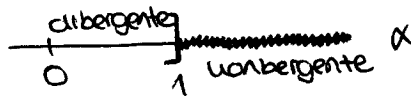
$$\forall n \geq n_0 \quad a_n > 0$$

konbergente / dibergente

⊗ Komparazioko irizpide orokorrak

3) Serie harmoniko orokorra

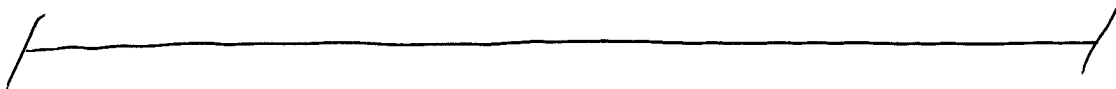
$$a_n = \frac{1}{n^\alpha} \quad \alpha > 0$$

4) Serie alternatiboak

$$\sum_n (-1)^{n-1} a_n$$

⊗ Leibniz-en irizpidea

Serieak itaeraren arabera

1) Konbergentekak:

→ Geometrikoak ($-1 < r < 1$)

$$\sum_n \frac{1}{2^{n-1}} ; \sum_n \left(\frac{1}{2^{a-1}} \right)^{n-1}$$

→ Serie harmoniko orokorra ($\alpha > 1$)

$$\sum_n \frac{1}{n^\alpha} ; \sum_n \frac{1}{n^2 - n + 1} \quad \left(\left\{ \frac{1}{n^2 - n + 1} \right\} \sim \left\{ \frac{1}{n^2} \right\} \right)$$

→ Bestelakoak:

$$\sum_n (x^{1/n} - 1)^3, \quad x > 1$$

2) Dibergentekak:

→ Geometrikoak ($r \geq 1$)

$$\sum_n 1 ; \sum_n \frac{2}{2^{n-1}}$$

→ Serie harmoniko orokorra ($0 < \alpha \leq 1$)

$$\sum_n \frac{1}{n} ; \sum_n \frac{1}{\sqrt{n}}$$

→ Bestelakoak:

$$\sum_n \left(\frac{1}{\sqrt{n-1}} - \frac{1}{\sqrt{n+1}} \right) ; \sum_n \frac{2}{n-1}$$